

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Zuzany Bystřické a soudců Mgr. Jana Jiráska, Ph.D., a Mgr. Petra Pospíšila v právní věci

žalobce: **S. M.**
bytem X
zastoupený advokátem Mgr. Petrem Břečkou
sídlem Chlumova 1436/3, 586 01 Jihlava

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 10. 2022, č. j. OAM-58313-9ZM-2022

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalovaný rozhodnutím ze dne 3. 10. 2022, č. j. OAM-58313-9ZM-2022, zamítl žádost žalobce o prodloužení platnosti zaměstnanecké karty a její platnost neprodloužil podle § 44a odst. 11 ve spojení s § 46e odst. 1 a s § 37 odst. 1 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb., o

pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), neboť žalobce byl pravomocně odsouzen za spáchání úmyslného trestného činu.

2. Konkrétně byl žalobce trestním příkazem Okresního soudu v Jihlavě ze dne 19. 11. 2021, č. j. 10 T 87/2021-74, uznán vinným, že ačkoliv byl nezpůsobilý k řízení motorových vozidel, neboť měl v krvi nejméně 1,15 promile alkoholu, tak dne 16. 8. 2021 minimálně v době od 13:06 do 15:50 hodin jako řidič Dopravního podniku města Jihlavy řídil na pravidelné lince č. 12 Velký Beranov – Antonínův Důl autobus registrační značky X, a byl při tom v 15:50 hodin na zastávce MHD v Jihlavě – Heleníně kontrolován policií. Tímto jednáním žalobce spáchal přečin ohrožení pod vlivem návykové látky podle § 274 odst. 1, odst. 2 písm. b) trestního zákoníku, za což byl odsouzen k trestu obecně prospěšných prací ve výměře 150 hodin a k trestu zákazu řízení všech motorových vozidel v trvání 2,5 roku. Trestní příkaz nabyl právní moci dne 7. 12. 2021.

I. Shrnutí argumentů obsažených v žalobě

3. Ve včas podané žalobě žalobce namítl, že uložený trest obecně prospěšných prací řádně vykonal, a po celou dobu řádně spolupracoval s Probační a mediační službou; k tomu předložil závěrečnou zprávu Probační a mediační služby o průběhu výkonu trestu ze dne 10. 8. 2022. Kromě uvedeného trestného činu vedl žalobce na území České republiky řádný život, neboť se nedopustil žádného jiného trestného činu ani přestupku. Žalobce proto považuje postup žalovaného za přehnaně formalistický.
4. Žalovanému musí být též známo, že na celém území Ukrajiny probíhá válečný konflikt. Jelikož žalobcovo dosavadní oprávnění k pobytu na území České republiky oznámením rozhodnutí žalovaného končí, bude žalobce při návratu na Ukrajinu vystaven bezprostřednímu nebezpečí ohrožení života a zdraví. Žalovaný měl vzít v úvahu žalobcovo právo na život – napadené rozhodnutí, byť formálně správné ve smyslu zákona o pobytu cizinců, je vydáno v rozporu s čl. 2 Úmluvy o ochraně lidských práv a svobod, neboť jsou dány důvody znemožňující vycestování žalobce podle § 179 zákona o pobytu cizinců.
5. Z uvedených důvodů žalobce navrhl, aby soud rozhodnutí žalovaného zrušil.

III. Vyjádření žalovaného

6. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě uvedl, že trest zákazu řízení motorových vozidel zatím nebyl vykonán, a nemohl tak být dosud zahrazen. Tím byl naplněn důvod pro zamítnutí žádosti o prodloužení platnosti zaměstnanecké karty, který stále trvá. Na žalobce je třeba i nadále nahlížet jako na osobu, která není trestně zachovalá. K pravomocnému odsouzení pro spáchání úmyslného trestného činu musí žalovaný přihlížet z úřední povinnosti, a nelze tak hovořit o přepjatě formalistickém přístupu žalovaného k věci. Je chvályhodné, že žalobce jeden z uložených trestů již vykonal a nedopustil se dalšího trestného činu či přestupku, avšak tato skutečnost nemá vliv na podstatu věci. Pokud jde o právo žalobce na život, pak žalovaný jej o život rozhodně nepřipravuje. Skutečnost, že na Ukrajině probíhá ozbrojený konflikt, si je žalovaný vědom, avšak pro státní příslušníky Ukrajiny jsou určeny jiné možnosti, jak získat pobytové oprávnění. V případě žalobce se bude jednat nejspíše o dlouhodobé vízum za účelem strpění, o něž si ovšem dosud nepožádal. Zatím zjevně využívá možnosti pobývat na území v rámci bezvízového styku, a odcestovat na Ukrajinu tedy nemusí. Žalovaný závěrem navrhl, aby soud žalobu zamítl.

IV. Posouzení věci

7. Soud, v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), bez nařízení jednání, přezkoumal v mezích žalobních bodů napadené rozhodnutí žalovaného, včetně řízení předcházejícího jeho vydání, a shledal, že **žaloba není důvodná**.
8. Cizinec pobývající na území České republiky na základě zaměstnanecké karty je oprávněn za podmínek blíže upravených v § 44a odst. 9 a 10 požádat o prodloužení zaměstnanecké karty. Toto prodloužení ovšem není automatické a žalovaný je povinen prověřit, zda cizinec splňuje zákonem stanovené podmínky. Podle § 44a odst. 11 zákona o pobytu cizinců platí, že žalovaný platnost zaměstnanecké karty neprodlouží mimo jiné tehdy, pokud je dán důvod pro zahájení řízení o zrušení platnosti zaměstnanecké karty. Podle § 46e odst. 1 zákona o pobytu cizinců žalovaný zruší platnost zaměstnanecké karty mimo jiné z důvodů uvedených v § 37. Podle § 37 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců je přitom jedním z těchto důvodů i skutečnost, že cizinec byl pravomocně odsouzen za spáchání úmyslného trestného činu.
9. Citovaná ustanovení zákona o pobytu cizinců tedy zakazují žalovanému prodloužit cizinci k jeho žádosti platnost zaměstnanecké karty, pokud byl pravomocně odsouzen za spáchání úmyslného trestného činu. K ověření této skutečnosti je žalovaný *ex officio* povinen vyžádat si výpis z rejstříku trestů (§ 165a odst. 2 věta druhá zákona o pobytu cizinců). Jestliže žalovaný zjistí, že cizinec takový úmyslný trestný čin spáchal, nedisponuje v tomto ohledu žádným správním uvážením, a žádost cizince bez dalšího zamítne (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2008, č. j. 7 As 21/2008-101).
10. V projednávané věci žalobce pobýval na území České republiky na základě zaměstnanecké karty a dne 24. 8. 2022 požádal o prodloužení její platnosti. Žalovaný si v souladu s výše citovanými ustanoveními vyžádal výpis z rejstříku trestů žalobce a z něj zjistil, že žalobce se skutečně takového trestného činu dopustil. Současně si žalovaný též vyžádal příslušný trestní příkaz s vyznačenou doložkou právní moci. Soud pak může jedině konstatovat, že žalovaný dostatečně zjistil skutkový stav a na jeho základě v souladu se zákonem žádost žalobce zamítl a platnost zaměstnanecké karty neprodloužil.
11. Na tomto závěru nemůže nic změnit skutečnost, že žalobce řádně vykonal trest obecně prospěšných prací, neboť jeho trestný čin v době rozhodování žalovaného (a i v době rozhodování soudu) nebyl zahlazen. K tomu by totiž bylo třeba, aby žalobce vykonal též trest zákazu činnosti, který mu byl uložen v délce 2,5 roku, a vykonán – a tudíž zahlazen – tedy dosud nebyl (§ 74 odst. 2 trestního zákoníku). Soud proto pro nadbytečnost neprovedl důkaz zprávou Probační a mediační služby, neboť výkon trestu obecně prospěšných prací či jeho průběh nemají na zákonnost rozhodnutí žalovaného žádný vliv. Stejně tak je pro věc zcela nerozhodné, zda žalobce jinak vedl řádný život, neboť zákon o pobytu cizinců s takovou skutečností nespojuje v žalobcově případě žádné relevantní následky. Soud rozhodnutí žalovaného nepovažuje za formalistické, neboť přesně naplnilo dikci zákona, a je výlučně důsledkem zaviněného jednání žalobce.
12. K námitce porušení žalobcova práva na život pak soud konstatuje následující. Je obecně známou skutečností, že v důsledku vojenské invaze ze strany Ruské federace nyní na Ukrajině probíhá mezinárodní ozbrojený konflikt mimořádné intenzity i rozsahu. Přesné údaje o počtu obětí tohoto konfliktu nejsou známy, ale bezpochyby se jedná desetitisíce vojáků a civilistů, kteří již zahynuli na obou stranách. Prakticky celé území Ukrajiny se pravidelně stává cílem ruských raketových či leteckých útoků, které cílí i na civilní

infrastrukturu. Nucené vycestování žalobce zpět na území Ukrajiny by proto nyní bylo v rozporu s čl. 2 a 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Tato ustanovení „je třeba pod úhlem mezinárodněprávní zásady ‚non-refoulement‘ vykládat tak, že stanoví závazek České republiky nevystavit žádnou osobu, jež podléhá její jurisdikci, újmě, která by spočívala v ohrožení života či vystavení mučení nebo nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání, a to např. tím, že bude vyhoštěna či v důsledku jiných okolností donucena vycestovat do země, kde by jí taková újma brozila“ (viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 11. 2016, č. j. 5 As 104/2013 – 46).

13. Právě uvedené ovšem neznamená, že by bylo žalobou napadené rozhodnutí nezákonné, případně že by ho bylo nutno zrušit. Předně, žalobce není tímto rozhodnutím přímo nucen opustit území České republiky, neboť zde může po dobu 90 dnů pobývat v rámci bezvízového styku. Pro další pobyt pak může požádat o vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území z důvodu podle § 33 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, jak ostatně uvádí sám žalovaný. Podle § 56 odst. 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců se sice dlouhodobé vízum cizinci neudělí, nesplňuje-li podmínku trestní zachovalosti (což je i případ žalobce). Toto ustanovení nicméně dále stanoví, že se tak stane mimo jiné za podmínky, že důsledky neudělení dlouhodobého víza budou přiměřené důvodu pro neudělení dlouhodobého víza. Je zřejmé, že v případě žalobce, který je státním příslušníkem Ukrajiny, na jejímž území probíhá ozbrojený konflikt, by důsledky neudělení víza za účelem strpění nebyly přiměřené důvodu jeho neudělení (jímž by jinak pravomocné odsouzení za spáchání trestného činu skutečně bylo). Krajský soud tedy uzavírá, že žalobce může svou situaci řešit zákonnými prostředky, které poskytují dostatečné právní záruky, že nedojde k jeho nucenému vycestování do země původu, a tudíž ani k ohrožení jeho práva na život.

V. Závěr a náklady řízení

14. Soud tedy shledal námitky žalobce neopodstatněnými. Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž musí soud přihlížet z úřední povinnosti, zamítl žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
15. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce ve věci úspěch neměl, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníkovi řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 18. ledna 2023

JUDr. Zuzana Bystřická v.r.
předsedkyně senátu